

Suomen tuomariliitto

Oikeusministeriölle

Turvapaikka-asioita koskevien valitusten määrän odotetaan kuluvan vuoden aikana kasvavan merkittävästi. Tämän vuoksi Helsingin hallinto-oikeuteen on rekrytoitu 1.1.2016 alkaen noin 30 uutta työntekijää ja perustettu uusi jaosto (ns. turvapaikkajaosto). Kevään aikana hallinto-oikeuteen rekrytoidaan vielä kymmeniä uusia työntekijöitä.

Tuomioistuimet-talossa toimii Helsingin hallinto-oikeuden lisäksi markkinaoikeus ja työtuomioistuin, minkä lisäksi samassa kiinteistössä on tilat Suomen Mielenterveysseuralla ja veteraanijärjestöllä. Hallinto-oikeuden turvapaikkajaoston henkilökunta on sijoitettu Tuomioistuimet-taloon siten, että jaoston tuomarit ovat osittain kahden henkilön työhuoneissa markkinaoikeuden entisissä tiloissa ja jaoston valmisteluyksikkö eli esittelijät, notaarit ja sihteerit toimivat aiemmin tuomioistuinten yhteiskäytössä olleen kirjastokahvion tiloihin rakennetussa avokonttorissa. Hallinto-oikeuden muilla jaostoilla on osa esittelijöistä toiminut jo aiemmin kahden henkilön työhuoneissa ja nyt kahden hengen työhuoneita on muodostettu lisää. Markkinaoikeus puolestaan on vapauttanut tilaa hallinto-oikeuden käyttöön muun muassa sijoittamalla lakimiesvalmistelijoita kolmen hengen huoneisiin. Hallinto-oikeuteen kevään aikana rekrytoitavalle lisähenkilöstölle ei ole vielä tiedossa työtiloja ja onkin mahdollista, että heidät sijoitetaan ainakin osittain eri rakennuksessa sijaitsevaan avokonttoriin.

Tuomariliitto toteaa, että toteutetut ja suunnitteilla olevat tilajärjestelyt eivät vastaa hallinto-oikeuksissa tehtävän työn tarpeita. Järjestelyt hankaloittavat ja viivästyttävät asioiden käsittelyä sekä aiheuttavat kohtuutonta haittaa henkilökunnalle. Niin tuomareiden kuin esittelijöidenkin työ on vaativaa asiantuntijatyötä, jota ei voida tehokkaasti tehdä useamman työntekijän jakamissa työhuoneissa, monitoimitiloissa tai avokonttoreissa. Tuomarin ja esittelijän keskittymistä vaativa työ edellyttää työrauhaa ja oman rauhallisen työtilan. Tuomarin tai esittelijän työnkuvaan ei kuulu sellaista tiimityöskentelyä tai muita tehtäviä, joiden hoitamisessa avokonttori voisi olla eduksi. Tutkimusten mukaan monitoimitiloissa työteho laskee ja poissaolot lisääntyvät. Monitoimitiloihin siirtyminen on omiaan myös heikentämään työhyvinvointia ja vähentämään tuomioistuintyön vetovoimaa, ja se saattaa heijastua tuomioistuinten toimintakykyyn negatiivisesti esimerkiksi rekrytointivaikeuksien kautta. Salassa pidettävien asioiden valmistelu monitoimitilassa ei myöskään ole ongelmatonta. Jo pelkästään merkittävään asiakirjamäärään liittyvät käytännön seikat puoltavat esittelijöiden ja tuomareiden omia työhuoneita. Hankittavissa tiloissa käsiteltävät turvapaikka-asiat (mm. huomattava määrä täytäntöönpanokieltoja) on käsiteltävä kiireellisinä. Myös tästä syystä näitä asioita käsittelevä henkilökunta on sijoitettava samaan rakennukseen. Sijoittaminen edes osittain eri rakennukseen hidastaisi ja vaikeuttaisi turhaan työntekoa.

Tuomariliitto ei hyväksy monitoimitiloja ja jaettuja työhuoneita edes poikkeustilanteissa, eikä ennakoimattomaan turvapaikka-asioiden ruuhkaan liittyvä tilapäisjärjestely saa myöskään johtaa monitoimitilojen laajamittaiseen käyttöön. Tuomariliitto edellyttää, että poikkeustilanteeseen liittyvät tilajärjestelyt eivät muodostu pysyviksi ja että tilanne palautetaan entiselleen mahdollisimman pian. Hallinto-oikeuden äkillinen lisätilan tarve ei saa olla peruste tuomioistuimet-talossa toimivien tuomioistuinten henkilökunnan työ-olosuhteiden pysyvään huonontamiseen.

Tuomariliitto ehdottaa, että oikeusministeriö viipymättä selvittää mahdollisuudet vuokrata Helsingin hallinto-oikeuden käyttöön riittävä määrä toimistotilaa samassa rakennuksessa toimivilta järjestöiltä. Käsillä olevassa kriisitilanteessa oikeusministeriön tulee huolehtia siitä, että hallinto-oikeus pystyy hoitamaan sille lain mukaan kuuluvaa tehtäväänsä. Tämän tehtävän hoitaminen tehokkaasti edellyttää, että henkilökunnalle järjestetään työn tekemiseen soveltuvat tilat.

Helsingissä, 26.1.2016

Kimmo Vanne
Suomen tuomariliitto ry
Puheenjohtaja

Minna Hällström
Suomen tuomariliitto ry
Varapuheenjohtaja